विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 04/അധ്യായഃ 08

പ്രഹ്ലാദതീർഥയാത്രാവർണനമ്

സൂത ഉവാച

ഇതി പൃഷ്ടസ്തദാ വിപ്രോ രാജ്ഞാ പാരീക്ഷിതേന വൈ .

ഉവാച വിസ്തരാത്സർവം വ്യാസഃ സത്യവതീസുതഃ .. 1 ..

ജനമേജയോഽപി ധർമാത്മാ നിർവേദം പരമം ഗതഃ .

ചിത്തം ദുശ്ചരിതം മത്വാ വൈരാടീതനയസ്യ വൈ .. 2 ..

തസ്യൈവോദ്ധരണാർഥായ ചകാര സതതം മനഃ .

വിപ്രാവമാനപാപേന യമലോകം ഗതസ്യ വൈ .. 3 ..

പുന്നാമനരകാദ്യസ്മാത്ത്രായതേ പിതരം സ്വകമ് .

പുത്രേതി നാമ സാർഥം സ്യാത്തേന തസ്യ മുനീശ്വരാഃ .. 4 ..

സർപദഷ്ടം നൃപം ശ്രുത്വാ ഹർമ്യോപരി മൃതം തഥാ .

വിപ്രശാപാദൗത്തരേയം സ്നാനദാനവിവർജിതമ് .. 5 ..

പിതുർഗതിം നിശമ്യാസൗ നിർവേദം ഗതവാന്നൃപഃ .

പാരീക്ഷിതോ മഹാഭാഗഃ സന്തപ്തോ ഭയവിഹ്വലഃ .. 6 ..

പപ്രച്ഛാഥ മുനിം വ്യാസം ഗൃഹാഗതമനിന്ദിതഃ .

നരനാരായണസ്യേമാം കഥാം പരമവിസ്മൃതാമ് .. 7 ..

വ്യാസ ഉവാച

സ യദാ നിഹതോ രൗദ്രോ ഹിരണ്യകശിപുർനൃപ .

അഭിഷിക്തസ്തദാ രാജ്യേ പ്രഹ്ലാദോ നാമ തത്സുതഃ .. 8 ..

തസ്മിഞ്ഛാസതി ദൈത്യേന്ദ്രേ ദേവബ്രാഹ്മണപൂജകേ .

മഖൈർഭൂമൗ നൃപതയോ യജന്തഃ ശ്രദ്ധയാന്വിതാഃ .. 9 ..
ബ്രാഹ്മണാശ്ച തപോധർമതീർഥയാത്രാശ്ച കുർവതേ .
വൈശ്യാശ്ച സ്വസ്വവൃത്തിസ്ഥാഃ ശൂദ്രാഃ ശുശ്രൂഷണേ രതാഃ .. 10 ..
നൃസിംഹേന ച പാതാലേ സ്ഥാപിതഃ സോഽഥ ദൈത്യരാട് .
രാജ്യം ചകാര തത്രൈവ പ്രജാപാലനതത്പരഃ .. 11 ..
കദാചിദ് ഭൃഗുപുത്രോഽഥ ച്യവനാഖ്യോ മഹാതപാഃ .
ജഗാമ നർമദാം സ്നാതും തീർഥം വൈ വ്യാഹൃതീശ്വരമ് .. 12 ..
രേവാം മഹാനദീം ദൃഷ്ട്വാ തതസ്തസ്യാമവാതരത് .
ഉത്തരന്തം പ്രജഗ്രാഹ നാഗോ വിഷഭയങ്കരഃ .. 13 ..
ഗൃഹീതോ ഭയഭീതസ്തു പാതാലേ മുനിസത്തമഃ .
സസ്മാര മനസാ വിഷ്ണും ദേവദേവം ജനാർദനമ് .. 14 ..
സംസ്മൃതേ പുണ്ഡരീകാക്ഷേ നിർവിഷോഽഭൂന്മഹോരഗഃ .
ന പ്രാപ ച്യവനോ ദുഃഖം നീയമാനോ രസാതലമ് .. 15 ..
ദ്വിജിഹ്വേന മുനിസ്ത്യക്തോ നിർവിണ്ണേനാതിശങ്കിനാ .
മാം ശപേത മുനിഃ കുദ്ധസ്താപസോഽയം മഹാനിതി .. 16 ..
ചചാര നാഗകന്യാഭിഃ പൂജിതോ മുനിസത്തമഃ .
വിവേശാപ്യഥ നാഗാനാം ദാനവാനാം മഹത്പുരമ് .. 17 ..
കദാചിദ്ഭൃഗുപുത്രം തം വിചരന്തം പുരോത്തമേ .
ദദർശ ദൈത്യരാജോഽസൗ പ്രഹ്ലാദോ ധർമവത്സലഃ .. 18 ..
ദൃഷ്ട്വാ തം പൂജയാമാസ മുനിം ദൈത്യപതിസ്തദാ .
പപ്രച്ഛ കാരണം കിം തേ പാതാലാഗമനേ വദ .. 19 ..
പ്രേഷിതോഽസി കിമിന്ദ്രേണ സത്യം ബ്രൂഹി ദ്വിജോത്തമ .
ദൈത്യവിദ്വേഷയുക്തേന മമ രാജ്യദിദൃക്ഷയാ .. 20 ..
ച്യവന ഉവാച
കിം മേ മഘവതാ രാജൻ യദഹം പ്രേഷിതഃ പുനഃ .
ദൂതകാര്യം പ്രകുർവാണഃ പ്രാപ്തവാന്നഗരേ തവ .. 21 ..

വിദ്ധി മാം ഭൃഗുപുത്രം തം സ്വനേത്രം ധർമതത്പരമ് .

മാ ശങ്കാം കുരു ദൈത്യേന്ദ്ര വാസവപ്രേഷിതസ്യ വൈ .. 22 ..

സ്നാനാർഥം നർമദാം പ്രാപ്തഃ പുണ്യതീർഥേ നൃപോത്തമ .

നദ്യാമേവാവതീർണോഽഹം ഗൃഹീതശ്ച മഹാഹിനാ .. 23 ..

ജാതോഽസൗ നിർവിഷഃ സർപോ വിഷ്ണോഃ സംസ്മരണാദിവ .

മുക്തോഽഹം തേന നാഗേന പ്രഭാവാത്സ്മരണസ്യ വൈ .. 24 ..

അത്രാഗതേന രാജേന്ദ്ര മയാപ്തം തവ ദർശനമ് .

വിഷ്ണുഭക്തോഽസി ദൈത്യേന്ദ്ര തദ്ഭക്തം മാം വിചിന്തയ .. 25 ..

വ്യാസ ഉവാച

തന്നിശമ്യ വചഃ ശ്ലക്ഷ്ണം ഹിരണ്യകശിപോഃ സുതഃ .

പപ്രച്ഛ പരയാ പ്രീത്യാ തീർഥാനി വിവിധാനി ച .. 26 ..

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

പൃഥിവ്യാം കാനി തീർഥാനി പുണ്യാനി മുനിസത്തമ .

പാതാലേ ച തഥാകാശേ താനി നോ വദ വിസ്തരാത് .. 27 ..

ച്യവന ഉവാച

മനോവാക്കായശുദ്ധാനാം രാജംസ്തീർഥം പദേ പദേ .

തഥാ മലിനചിത്താനാം ഗങ്ഗാപി കീകടാധികാ .. 28 ..

പ്രഥമം ചേന്മനഃ ശുദ്ധം ജാതം പാപവിവർജിതമ് .

തദാ തീർഥാനി സർവാണി പാവനാനി ഭവന്തി വൈ .. 29 ..

ഗങ്ഗാതീരേ ഹി സർവത്ര വസന്തി നഗരാണി ച .

വ്രജാശ്ചൈവാകരാ ഗ്രാമാഃ സർവേ ഖേടാസ്തഥാപരേ .. 30 ..

നിഷാദാനാം നിവാസാശ്ച കൈവർതാനാം തഥാപരേ .

ഹൂണബങ്ഗഖസാനാം ച മ്ലേച്ഛാനാം ദൈത്യസത്തമ .. 31 ..

പിബന്തി സർവദാ ഗാങ്ഗം ജലം ബ്രഹ്മോപമം സദാ .

സ്നാനം കുർവന്തി ദൈത്യേന്ദ്ര ത്രികാലം സ്വേച്ഛയാ ജനാഃ .. 32 ..

തത്രൈകോഽപി വിശുദ്ധാത്മാ ന ഭവത്യേവ മാരിഷ .

കിം ഫലം തർഹി തീർഥസ്യ വിഷയോപഹതാത്മസു .. 33 ..

കാരണം മന ഏവാത്ര നാന്യദ്രാജന്വിചിന്തയ .

മനഃശുദ്ധിം പ്രകർതവ്യാ സതതം ശുദ്ധിമിച്ഛതാ .. 34 ..

തീർഥവാസീ മഹാപാപീ ഭവേത്തത്രാത്മവഞ്ചനാത് .

തത്രൈവാചരിതം പാപമാനന്ത്യായ പ്രകല്പതേ .. 35 ..

യഥേന്ദ്രവാരുണം പക്വം മിഷ്ടം നൈവോപജായതേ .

ഭാവദുഷ്ടസ്തഥാ തീർഥേ കോടിസ്താതോ ന ശുധ്യതി .. 36 ..

പ്രഥമം മനസഃ ശുദ്ധിഃ കർതവ്യാ ശുഭമിച്ഛതാ .

ശുദ്ധേ മനസി ദ്രവ്യസ്യ ശുദ്ധിർഭവതി നാന്യഥാ .. 37 ..

തഥൈവാചാരശുദ്ധിഃ സ്യാത്തതസ്തീർഥം പ്രസിധ്യതി .

അന്യഥാ തു കൃതം സർവം വ്യർഥം ഭവതി തത്ക്ഷണാത് .. 38 ..

(ഹീനവർണസ്യ സംസർഗം തീർഥേ ഗത്വാ സദാ ത്യജേത് .) ..

ഭൂതാനുകമ്പനം ചൈവ കർതവ്യം കർമണാ ധിയാ .

യദി പൃച്ഛസി രാജേന്ദ്ര തീർഥം വക്ഷ്യാമ്യനുത്തമമ് .. 39 ..

പ്രഥമം നൈമിഷം പുണ്യം ചക്രതീർഥം ച പുഷ്കരമ് .

അന്യേഷാം ചൈവ തീർഥാനാം സംഖ്യാ നാസ്തി മഹീതലേ .. 40 ..

പാവനാനി ച സ്ഥാനാനി ബഹൂനി നൃപസത്തമ .

വ്യാസ ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം രാജാ നൈമിഷം ഗന്തുമുദ്യതഃ .. 41 ..

നോദയാമാസ ദൈത്യാന്വൈ ഹർഷനിർഭരമാനസഃ .

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

ഉത്തിഷ്ഠന്തു മഹാഭാഗാ ഗമിഷ്യാമോഽദ്യ നൈമിഷമ് .. 42 ..

ദ്രക്ഷ്യാമഃ പുണ്ഡരീകാക്ഷം പീതവാസസമച്യുതമ് .

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യുക്താ വിഷ്ണുഭക്തേന സർവേ തേ ദാനവാസ്തദാ .. 43 ..

തേനൈവ സഹ പാതാലാന്നിര്യയുഃ പരയാ മുദാ .

തേ സമേത്യ ച ദൈതേയാ ദാനവാശ്ച മഹാബലാഃ .. 44 ..

നൈമിഷാരണ്യമാസാദ്യ സ്നാനം ചക്രുർമുദാന്വിതാഃ .

പ്രഹ്ലാദസ്തത്ര തീർഥേഷു ചരന്ദൈത്യൈഃ സമന്വിതഃ .. 45 ..

സരസ്വതീം മഹാപുണ്യാം ദദർശ വിമലോദകാമ് .

തീർഥേ തത്ര നൃപശ്രേഷ്ഠ പ്രഹ്ലാദസ്യ മഹാത്മനഃ .. 46 ..

മനഃ പ്രസന്നം സഞ്ജാതം സ്നാത്വാ സാരസ്വതേ ജലേ .

വിധിവത്തത്ര ദൈത്യേന്ദ്രഃ സ്നാനദാനാദികം ശുഭേ .. 47 ..

ചകാരാതിപ്രസന്നാത്മാ തീർഥേ പരമപാവനേ .. 48 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം .. ചതുർഥസ്കന്ധേ പ്രഹ്ലാദതീർഥയാത്രാവർണനം നാമാഷ്ടമോഽധ്യായഃ .. 8 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_04/അധ്യായഃ_08&oldid=75629"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

▪